№ 131. Czwartek 9. Czerwca 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: ***Bez poczty:*** *kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.* ***Z pocztą*** *kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na utworzenie galicyjskiego korpusu ochotników wpłynęły dotąd znaczne dobrowolne ofiary.

C. k. prezydyum namiestnictwa uważa za miły obowiązek, podawać te piękne dowody patryotyzmu i gotowości do ofiar w szczegółowych wykazach i z wyrazem największego uznania do wiadomości powszechnej.

Lwów, 5. czerwca 1859.

Ofiarowały na ten cel:

Gmina miasta Sądowej Wiszni	300 złr. wal. austr.
„ „ Mościsk	240 „ „
„ „ Brzeżan	800 „ „

Wiel. arcyochmistrz krajowy Alfred Potocki obligacyę indemnizacyjną na 1000 złr. m. k.

(Nastąpią szczegółowe wykazy podług obwodów.)

Gmina *Olchowiec* w obwodzie Brzeżańskim obowiązała się na założenie regularnej parafialnej szkoły w Olchowcu po wieczne czasy, istniejący budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawiać i dokupywać później potrzebne porządki szkolne, przybudować do budynku szkolnego stosowne pomieszkanie dla nauczyciela, albo też kosztem gminy postarać się dla niego o inne stosowne pomieszkanie, dodawać zawsze na opalenie izby szkolnej i pomieszkania nauczyciela potrzebny materyał na opał, załatwiać zachodzącą przy szkole posługę i każdoczesnemu nauczycielowi dawać rocznie 77 zł. 49 centów waluty austryackiej w gotówce, tudzież $22^6/_{16}$ niższo-austr. meców różnego gatunku zboża w ziarnie, mianowicie $16^6/_{16}$ meców żyta $5^1/_2$ meców hreczki i tyleż jęczmienia.

Okazaną temi składkami dążność ku podniesieniu elementarnej nauki ludu podaje niniejszem c. k. namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Na założenie regularnej parafialnej szkoły w *Uhrynowie średnim*, obwodzie Stryjskim, obowiązała się tamtejsza gmina po wieczne czasy, na uposażenie każdoczesnego nauczyciela, który ma pełnić także obowiązki dyaka, dawać roczną składkę 84 zł. waluty austryackiej, w przeciągu roku wystawić budynek szkolny wraz z pomieszkaniem nauczyciela na gruncie gminy, i do tego czasu starać się o tymczasowe umieszczenie szkoły i nauczyciela, posprawiać potrzebne rekwizyta szkolne, utrzymywać je równie jak budynek szkolny zawsze w dobrym stanie, załatwiać zachodzącą przy szkole posługę i dodawać potrzebne na opalenie szkoły paliwo.

Okazaną temi składkami pożyteczną usilność ku rozszerzeniu elementarnej nauki ludu podaje niniejszem c. k. namiestnictwo z uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Oświadczenie względem dymisyi ministrów toskańskich. — Korpusy ochotników.)

Wiedeń, 6. maja. *Gazeta wiedeńska* pisze: Otrzymaliśmy następujące oświadczenie do ogłoszenia:

Monitore Toscano z 26. maja zawiera wiadomość, że tamtejszy prowizoryczny rząd przyjął dymisye wielkoksiążęcego pełnomocnego ministra przy dworach Wiednia i Drezna.

Obca i dowolna władza, która obecnie panuje w Toskanii, może według upodobania uważać za złożonych z posady wielkoksiążęcych urzędników państwa, a najszczególniej tych, którzy wyraźnie odmówili jej wszelkiego uznania; nie ma jednak prawa ogłaszać, że przyjęła dymisyę, o którą do niej nie podano.

Ten przypadek zachodzi z pełnomocnym ministrem Jego ces. Mości Wielkiego Księcia Toskanii w Wiedniu.

— *Gazeta wojskowa* zestawia w ten sposób korpusy ochotników według rodzaju broni i oddziałów: Z niższej Austryi z Wiedniem 3 bataliony strzelców; z wyższej Austryi 1 batalion strzelców; z Styryi 1 batalion strzelców; z Czech 1 korpus strzelców z mającą się jeszcze wyznaczyć liczbą batalionów i 1 doborowej kompanii strzelców; z Morawy 2 bataliony strzelców; z wschodniej Galicyi 4 bataliony strzelców; z zachodniej Galicyi 1 batalion piechoty i prócz tego zapewne jeszcze 1 batalion strzelców; z krajów wybrzeżnych z Krainą 1 batalion strzelców; z Województwa serbskiego z Temeswarskim banatem 2 bataliony piechoty i 1 dywizya husarów; z Kroacyi i Slawonii z komitatem i miastem Fiume 1 batalion piechoty, 1 dywizya lekkiej jazdy i 1 kompania strzelców; nareszcie z pięciu oddziałów namiestnictwa we Węgrzech 6 batalionów piechoty i 5 dywizyi husarów. Każdy z czternastu pułków pogranicznych stawia dywizyę sereszanów albo nieregularnej jazdy na obronę własnego kraju i Tyrolu.

Anglia.

(Towarzystwo biblijne. Biskupstwa anglikańskie. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 3. czerwca. Towarzystwo do rozszerzenia biblii odbyło dziś pod prezydencyą arcybiskupa Canterbury roczne swe zgromadzenie w „James Hall.“ — Według sprawozdania liczy kościół anglikański teraz 37 biskupów więcej w koloniach i posiadłościach koronnych, niż w kraju ojczystym. Powzięto rezolucyę podwojenia liczby misyonarzy europejskich w Indyach i powiększenia na wszelki wypadek liczby biskupów. Dnia 23. czerwca odbyć się ma na korzyść stowarzyszenia meetyng pod prezydencyą lorda mayora. Rząd hiszpański zakupił jak słychać od amerykańskiej kompani „Cunard“ 4 wielkie paropływy śrubowe: „Alps“, „Andes“, „Taurus“ i „Teneriffe“, które na linii „Cunard“ zastąpione być mają okrętami większemi.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Służba policyjna przy armii. — Nagroda za żniwiarkę. — Rozporządzenie ministeryalne w Algeryi.)

Paryż, 3. czerwca. *Monitor* ogranicza swoje wiadomości z widowni boju znowu na wyciągach z dzienników piemonckich z dnia 31. maja. Dzisiejszy odjazd kapitana de la Ronciere, Le Nourry i admirała Bouet Willaumez do Toulonu znaczy, że „oblężnicza eskadra“ w krótce rozpocznie swoje działania.

— Z Rzymu z dnia 29. maja donoszą, że w tym dniu przybył senator Pietri.

— Dnia 30. maja odpłynęło znowu 400 strzelców z Marsylii do Civitavechii i Rzymu. Do Marsylii przybyły znow dwa szwadrony i rezerwa 4 pułku szaserów z Mostaganem; tymczasowo przeznaczeni są na załogę w Avignonie. Marynarskie pułki piechoty przyczynić się mają równie jak liniowe pułki piechoty w miarę ich rzeczywistego stanu, do rekrutowania pieszego korpusu cesarskiej gwardyi. Oddział pierwszego marynarskiego korpusu pułku piechoty z Brestu przybył w tym zamiarze wczoraj do Paryża.

— Kazda z 120 kanonierskich łodzi z płytkiem dnem, które teraz budują, zostanie uzbrojoną w jedno czterofuntowe działo gwintowane. Te łodzie przeznaczone są jedynie do żeglugi na rzece. Prócz tego urządzają 40 transportowych parostatków, z których każdy pomieścić może 1000 ludzi i które przeznaczone są na morze adryatyckie. Oraz organizują korpus marynarskich tyrajlierów do służby wybrzeżnej i na rzekach. Oddział marynarskiej piechoty w sile 400 ludzi otrzymał rozkaz odpłynąć z Toulonu eskadrą pod dowództwem admirała Bouet Willaumez.

— Uczyniło tu niejakie wrażenie, że *Monitor* nie zawiera dziś żadnej depeszy z widowni boju. P. Benedetti odjeżdża temi dniami do Berlina w osobnej misyi. Hrabia Walewski przyjmował dziś na audyencyi margrabiego Antonini, który ma rozkaz oznajmić francuskiemu rządowi wstąpienie na tron Franciszka II. Zwłoki jenerała Beuret poległego pod Montebello przywieziono dziś do Toulonu.

— Do *Allg. Ztg.* piszą z Paryża: „Z rozszerzycielami fałszywych wiadomości postępują nadzwyczaj surowo, a na gieldzie mają głównie tak zwanych „Allemands“ w podejrzeniu o tę patryotyczną zbrodnię. Jak bardzo obawiają się Niemców, widać z środków policyjnych, jakich przeciw nim używają we wszystkich dzielnicach Paryża. Osobni ajenci dozorują wszystkich tu mieszkających Niemców, gdyż w tym zamiarze udają się do domów, wypytują się o nazwiska, stan, wiek itd. i zapisują.“

— Były redaktor dziennika *Presse* p. A. Guérould wydawać będzie wkrótce nowy dziennik pod tytułem *l' Europe nouvelle*. To samo stronnictwo, do którego należy p. Guérould, wyda temi dniami nowa mapę Europy. Ta mapa zwana „Carte utiopique de l' Europe pacifiée“ jest jeszcze śmielej ułożoną niż ta, którą wydano przed wojną.

— W cesarskiej głównej kwaterze włoskiej armii mają jeszcze uorganizować osobną służbę policyjną. P. Pietri, który z osobnego rozkazu zwiedza rozmaite punkta półwyspu, a teraz znajduje się w pobliżu Cesarza, objąć ma organizacyę i dyrekcyę tej specyalnej służby, na co zaasygnowano mu miesięcznie 100.000 fr. Jak wiadomo, zamówiono tu w Paryżu na rachunek sardyńskiego rządu wielką liczbę uniformów, trzewików itp. Tymczasowo opłacił francuski rząd liwerunki już dostarczone.

— *Monitor* ogłasza uchwałę ministra rolnictwa, według której na drugą połowę lipca rozpisaną została konkurencya (z nagrodami po 1000, 500 i 300 fr.) za najlepszą żniwiarkę i sieczkarnię.

— *Presse* donosi, że minister kolonii wydał przed swym odjazdem do Algieru dwa ważne rozporządzenia. Jedno odnosi się do odpowiedzialności szczepów arabskich, a drugie do sprzedaży nieruchomości między Europejczykami i krajowcami. Odpowiedzialność szczepów za niektóre zbrodnie trwać ma i nadal, jeśli popełnione były za wspólną wiedzą lub w zmowie, i jeśli kara nie może dosięgnąć szczególnych winowajców. Lecz i przy tem potrzeba potwierdzenia ministra, a dla wyszukania winowajcy pozostawia się termin dwumiesięczny. Co do drugiego, tedy i dawniej już dozwolona była przedaż gruntów bez różnicy obszarów, by tym sposobem ułatwić Europejczykom osiedlenie na ziemi arabskiej. Postanowienie to uchylono teraz na tak długo, aż pokąd nie będzie bliżej oznaczona posiadłość prywatna na ziemi szczepów szczególnych.

Belgia.

(Wypadki dzienne.)

Bruxela. 30. maja. Bardzo mało osób wierzy temu, by się zlokalizowała wojna, którą podjął Ludwik Napoleon na Europę z 1815 roku. Z tego, co wyczytujemy z francuskich korespondencyi, zaczynają i we Francyi być tego zdania. — Organizacya tak zwanej wschodniej armii postępuje spiesznie. Pogłoski obiegające na naszych południowych granicach względem wystawienia armii północnej sprawdzają się, pomimo że o tem powątpiewano. Zagrażałoby to Niemczy i Belgii, Co do Belgii, niezawodna, że wszystkie następstwa obliczyła dokładnie, i jest prawie zupełnie gotową bronić jak najmocniej swojej neutralności.

Szwajcarya.

(Uchwała związkowej rady.)

Berna. 31. maja. Związkowa rada powzięła na posiedzeniu z 21. maja następującą uchwałę:

W zamiarze, ażeby na terytoryum pogranicznem boju na wszelkie wypadki zapewnić porządek i zapobiedz wszelkim czynnościom niezgadzającym się z neutralnem stanowiskiem Szwajcaryi wydała szwajcarska rada związkowa następujące rozporządzenia i ogłosiła publicznie: Art. 1. Zakazuje się wywóz koni, prochu i amunicyi wojennej za szwajcarsko-włoską granicę, równie jak wszelkie zapasy takich przedmiotów. W wypadkach przeciwnego działania towar zostanie skonfiskowany. Art. 2. Broń i amunicya przyniesiona z Włoch na terytoryum Szwajcaryi, czy to od wychodźców, czy od dezerterów, albo w jakikolwiek inny sposób, ma być także skonfiskowana. Zakaz ten jednak nie odnosi się do broni podróżnych, zaopatrzonych w paszporta, ani do broni wychodźców, udających się bezpośrednio w głąb Szwajcaryi. Art. 3. Zabrania się zakupywać albo nabywać broń i amunicyę od dezerterów, i takie przedmioty mają być skonfiskowane, chociażby nawet znajdowały się w posiadaniu trzeciej osoby. Art. 4. Wychodźcy albo dezerterowie przybywając na terytoryum w pobliżu włoskiej granicy mają być internowani w stosowną odległość. Granicę internowania wyznaczy dokładnie wszędzie, gdzie okaże się potrzeba, rada związkowa. Wyjątek stanowią starcy, kobiety, dzieci, słabi i takie osoby, o których spokojnem zachowaniu się nie można powątpiewać. Na terytoryum południowem od Lugano, oraz na terytoryum między Tresa z jednej a Lugano i Breno z drugiej strony nie wolno znajdywać się żadnym wychodźcom ani dezerterom, z wyjatkiem właścicieli tamtejszych gruntów, jeżeli zachowują się spokojnie. Jeżeliby wychodźcy albo dezerterowie nagromadzali się zanadto w odleglejszych prowincyach, nateczas zastrzega sobie związkowa rada wydać dalsze rozporządzenia. Wychodźcy albo dezerterowie wykraczając przeciw rozporządzeniu władz albo jeżeli są powodem do zażaleń, mają być wydalani niezwłocznie. Art. 5. Przechód zdolnych do broni ludzi przez terytoryum Szwajcaryi w myśli udania się na terytoryum drugiego z mocarstw wojujących jest zabroniony. Tacy ludzie, jeżeli nie chcą się wracać, mają być wyprawieni w głąb Szwajcaryi. Art. 6. Rzadom pogranicznych kantonów Gryzonii, Tyczynu i Walizyi i ustanowionym wojskowym komendom federacyjnym poruczono wykonanie tego rozporządzenia, równie jak departamentowi handlu i cła odnośnie do zakazanego obrotu handlowego bronią i amunicyą na granicy. Dano w Bernie, 20go maja 1859 roku. Następują podpisy.

Włochy.

(Rozkaz dzienny do siły zbrojnej toskańskiej. — Korespondencya z Rzymem.)

Opinione wychodzący w Turynie, ogłasza rozkaz dzienny i adres, pierwszy odnosi się do siły zbrojnej w Toskanii, a drugi do mieszkańców w Romagna. Oboje wydał pułkownik 1go pułku drugiego korpusu włoskiej armii centralnej. Treść rozkazu dziennego jest taka:

Żołnierze! W tych chwilach uroczystych, kiedy serce każdego Włocha bije żywiej z troskliwości o losy ojczyzny, domagam się od Was złożenia przysięgi wojskowej. Zrzeczenie się wszelkiej woli własnej, posłuszeństwo bierne dla przełożonych, niewygody, cierpienia, niebezpieczeństwa — oto jest godło żołnierza dzielnego. Jeśliby który z Was nie czuł w sobie dość siły do złożenia tak wielu ofiar, niech wystąpi z szeregu i armię naszą pożegna. Przenoszę bowiem lękliwość dzisiejszą nad jutrzejszą może zdradę.

Szef sztabu jeneralnego podpułkownik Carlo Mezzacapo jest tutaj między nami, i będzie obecny tej czynności, a ja obejmując dowództwo tego pułku pierwszego, oznajmiam Wam życzenie, byście taką rotę przysięgi powtórzyli: „Przysięgam wierność Jego świętej królewskiej Mości, Najjaśniejszemu Wiktorowi Emanuelowi II. i jego królewskim następcom zachować wiernie statut i ustawy państwa, i dopełniać jedynie i wyłącznie dla dobra Króla i ojczyzny wszystkie te obowiązki, jakich po mnie stan mój wojskowy i właściwość żołnierza wymaga.“ Dnia jutrzejszego wyruszy pierwszy batalion na Prato do Florencyi. Polecam majorowi Foresti, dowódzcy tak godnemu, oficerom, podoficerom i żołnierzom najściślejszy porządek podczas marszu i przestrzeganie wszelkiej karności wojskowej; spodziewam się też, że wszyscy dołoża wszelkiego starania, by zaraz pierwszem wystąpieniem swem okazać, jako wysokie swe powołanie należycie pojęli.

Dowódzca pierwszego pułku
Luigi *Seccarini*.“

Adresem wspomnionym wezwano szumnemi słowy tych mieszkańców w Romagna, którzy niezdolni są do służby wojskowej, by pamiętali o pozostałych familiach ochotników, i starali się o ich utrzymanie.

Powyższy rozkaz dzienny wyszedł — jak już rzeczono — od pułkownika 1go pułku 2go korpusu centralnej armii włoskiej. Korpus ten zwie *Pays* narodową armią toskańską, która się formuje z wielkim pospiechem. Postawiono już trzy pułki piesze, jeden silny batalion strzelców i jedną kompanię artyleryi. Wojska te zostają we Florencyi, gdzie też mianowano już komisyę do przyjmowania oficerów.

— Do Gazety wiedeńskiej piszą z **Rzymu** 28. maja. Dla zapobieżenia wzburzeniu umysłów w skutek fałszywych wiadomości wojennych i pogłosek, wydał papieski rząd nietylko zlecenie rewizorowi dziennikarskiemu nie wydawać podczas wojny dziennika *Gazzetta Piemontese*, ale oraz zakazał redaktorom wszystkich dzienników krajowych umieszczać przedwczesne depesze wojenne. Hrabia Cavour jednak i jego towarzysze umieją niweczyć i ten środek ostrożności, gdyż prawie codziennie przesyłają z Turynu tak zwane urzędowe depesze telegraficzne do francuskiej głównej kwatery w Rzymie, które pod tytułem prywatnych buletynów co spieszniej roznoszą po kawiarniach, gdzie najwięcej uczęszcza francuskich żołnierzy, i tym sposobem rozszerzają je między tłumem. Jedyny włoski dziennik, który pewnemi wiadomościami z innych dzienników, zawsze jednak cośkolwiek za poźno prostuje te fałszywe a przynajmniej jednostronne wiadomości buletynowe, jest *Giornale di Roma*. Że zaś takie albo tym podobne podstępne sposoby daża jedynie do zelektryzowania łatwych do wzburzenia umysłów na korzyść rewolucyi w Piemoncie, albo że ten zamiar nie będzie bez skutku, łatwem jest do pojęcia. W obec tych fałszywych albo przesadnych wiadomości o zwycięztwach wzrasta zuchwałość buntowników, a ich nienawiść staje się coraz dotkliwsza dla Niemców. Na każdego, ktokolwiek niemiecki dziennik bierze do ręki, krzywem poglądają okiem. A jeżeli napomnienie tego rodzaju nie pomaga, wówczas potajemnie sekwestrują znienawidzone niemieckie dzienniki.

Niemce.

(Sumaryczne zestawienie obrad związkowych. — Zawiązanie towarzystw pomocy.)

Frankfurt, 3. czerwca. Zwykłe do ogłoszenia przeznaczone sprawozdania z rozpraw na posiedzeniach związkowych ustały już od kilku tygodni z niemałą szkodą dla ciekawej publiczności, zwłaszcza że na ostatnich posiedzeniach naradzano się właśnie nad przedmiotami najważniejszemi, i że w braku wiadomości pewnych rozeszły się wieści fałszywe lub po większej części poprzeinaczane. Niedogodność ta uchylona być ma jednak już temi dniami, gdyż przygotowują sumaryczne zestawienie obrad na tych posiedzeniach.

Hamburg, 26. maja. Po stoczeniu pierwszej potyczki między wojskiem austryackiem i francusko-sardyńskiem, zawiązało się tutaj zaraz towarzystwo pomocy do przyjmowania dobroczynnych datków i materyi na bandaże. Wydana w patryotycznym duchu odezwa omija wszelką barwę polityczną i wzywa udowodnionej nieraz ludzkości mieszkańców Hamburga. Wpłynęły już znaczne dary, a szanowny dyrektor miejskiego teatru dr. Wollheim da Fonseca zapowiedział już przedstawienie na dochód rannych. Zajmowanie się wypadkami wojennemi jest niezmierne, i ubolewają tylko jak najmocniej, że dotychczas tak skąpo nadchodzą wiadomości z Wiédnia.

Dania.

(Neutralność Danii.)

Kopenhaga, 23go maja. Rząd nasz ogłosił następujące oświadczenie neutralności niemal dosłowne z niedawno ogłoszonem oświadczeniem rządu szwedzko-norweskiego:

„Z powodu wojny toczącej się teraz między Francyą razem z Sardynią i Austryą, podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości, że rząd Jego Mości Króla przystąpił dnia 25. czerwca 1856 do deklaracyi podpisanej na kongresie paryskim dnia 16. kwietnia tegoż roku przez pełnomocników Francyi, Prus, Rosyi, Sardynii, Anglii, Turcyi i Austryi, i odnoszącej się do praw państw neutralnych podczas wojny między obcemi mocarstwami, tudzież że w moc tego przystąpienia mogą spodziewać się poddani J. M. Króla trudniący się handlem i żeglugą, jako wytknięte tą deklaracyą zasady na korzyść handlu neutralnego będą zachowane podczas wojny teraźniejszej.

Zawarte w deklaracyi z 16. kwietnia 1856 postanowienia są takie. (Następują tu cztery punkta.)

Ministeryum spraw zewnętrznych podając postanowienia te do wiadomości tych, którym wiedzieć o tem należy, dodaje ostrzeżenie, że poddani J. M. Króla nie mogliby żądać tego, by przestrzegano na rzecz ich korzyści wytkniętych w deklaracyi, ani się też spodziewać, by mocarstwa wojujące obchodziły się z nimi jako z neutralnymi, jeśliby nie przestrzegały ściśle tych warunków, jakich mocarstwa domagać się mogą według praw internacyonalnych od poddanych państw neutralnych. Jakoż i rząd J. M. Króla mógłby tylko w razie dotrzymania tych warunków popierać na wypadek nieprzewidziany widoki ich u mocarstw wojujących."

Szwecya.

(Telegraf podmorski. — Wojsko powołane.)

Sztokholm, 21. maja. Dnia 16. założono szczęśliwie drut telegraficzny między szwedzkiemi wyspami Gulland i Oeland. Tegosamego dnia odbyło się także pomyślne założenie podmorskiego telegrafu między szwedzkiem wybrzeżem w Westermik a miastem Wisby na wyspie Gotlandyi, przez angielskiego inżyniera Canning, który był czynnym także przy zakładaniu telegrafu atlantyckiego.

Przybyły niedawno do Norrköping w Szwecyi podróżny z Finlandyi, który drogę lądową odbył na Torneę i Haparandę, donosi, że te wojska finlandzkie, które przez dwa lata nie były powołane, tego roku stawić się muszą.

Rosya i Królestwo Polskie.

(System rekrutowania. — Ułaskawienie.)

Warszawa, 1. czerwca. Do *Schles. Ztg.* piszą: Zapewne to wojenne stosunki są przyczyną tego, że rekrutowanie wstrzymane, jak wiadomo od paryskiego pokoju w całem państwie, wkrótce znowu nastąpi. Jednak, jak słychać, postanowił rząd, znieść dotychczasowy system przymusowego poboru na 10—15 lat (tak zwaną: brankę) i natomiast zaprowadzić system losowania jak we Francyi z prawem wykupna albo postawienia zastępcy. Ten nowy projekt poboru rekruta ma już być nawet zupełnie ułożony i jak utrzymują brakuje jeszcze tylko podpisu cesarskiego.

— Znacznej liczbie polskich wychodźców pozwolono znów wracać bezkarnie do kraju.

Turcya.

(Wiadomości bieżące.)

Konstantynopol, 25. maja. Z Belgradu donoszą pod d. 21. maja: „Do twierdzy przybyło 300 ludzi w posiłku; inne znaczne posiłki są spodziewane. Ofiarowaniem 100.000 dukatów, chciano przekupić Osmana Baszę, ale Basza odrzucił propozycyę z oburzeniem."

Wysłanie wojska zostało przyspieszone; tureckiemi okrętami wojennemi odpłyną na wybrzeże adryatyckiego morza, jak utrzymują, z przyrzeczeniem angielskiej protekcyi. Dziś rano widzieliśmy artyleryę posuwającą się do portu. Co do koni, są to jeszcze francuskie ciężkie konie transportowe pozostałe z krymskiej wojny, także i oddział tureckiej jazdy ma jeszcze francuskie i angielskie konie z Krymu. — Angielski funt szterl. płacono wczoraj po 173 piastrów w banknotach. — Pomimo powszechnego zamieszania mamy jeszcze czas do zabawy a roboty municypalności postępują bez przerwy. Na budowę nowego żelaznego mostu z Galaty do Konstantynopola zatoką rogu złotego dano koncesyę pewnemu towarzystwu, którego kapitał akcyi w kwocie 65 milionów rozebrano i którego wykonanie bezpośrednio rozpoczyna się w Anglii. — Kolej Kustendże postępuje; na dzień 1. p. m. przypada nowa wpłata. — Żegluga parowemi statkami na Maricy, rozpoczęta od miesiąca ma być rozszerzona, i ma się przyłączyć do tego żegluga holowniczych parostatków. Inne towarzystwo zamierza urządzić nową linię parowej żeglugi na Sangerze w małej Azyi. Inżenierowie odjeżdżają na przyszły tydzień.

Dziś spodziewany jest Wielki książę. Poczyniono nadzwyczajne przygotowania na jego przyjęcie. Sułtan urządzić kazał dla księcia z wielkim przepychem pałac Reszyda Baszy i jeden z kiosków, a kosztowna szpada przeznaczona jest w upominku dla wielkiego księcia.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Lwów, 9. czerwca. Dnia wczorajszego otrzymaliśmy następujący telegram:

Wiédeń, 8. czerwca. *Gazeta wiédeńska* podaje urzędowy raport fzm. Gyulai z głównej kwatery Belgiojoso z 6. czerwca. Oto główne szczegóły: W południe 4. rozpoczął się atak nieprzyjacielski; nieprzyjacielowi, który z przeważną liczbą i ogromnemi stratami z swej strony zdobył groble na Naviglio i most pod Magentą, odebrała ten most po walecznym ataku dywizya Reischach, poczem posunęły się także kolumny 3. korpusu jenerał-majora Raming na wschodnie wybrzeża Naviglii, brygada Hartung między kanałem i Corpenzago, brygada Dürfeld za obiema jako rezerwa, a jenerał-major Wetzlar do nizin nad Tyczynem. Przy natarciu tych brygad odparta została znowu dywizya Reischach pomimo walecznego odbicia kilkakrotnych szturmów. Nieprzyjaciel wysuwał ciągle świeże wojska na linię tak, że pomimo wielkiej waleczności c. k. wojsk po zmiennych powodzeniach opuściły w końcu c. k. wojska Magentę, a obsadziły Corbetto i Robecco.

Dnia 5go miał nastąpić nowy atak, ale zaniechano go, ponieważ w ciągu tego cofnęły się wielce znużone wojska 1go i 2go korpusu armii, chcąc gotowe jeszcze do boju korpusy 5ty i 8my dla zasłony reszty armii otrzymać w pełnej sile; i przeto nakazany został odwrót. Dnia 5go zrana zdobył waleczny pułk Wielkiego Księcia Heskiego na nowo Ponte vecchio di Magenta, który dniem przedtem zdobyły dwukrotnie nasze wojska. Nieprzyjaciel został odparty do Magenty, poczem nastąpił odwrót w porządku. Strata w szczegółach nieznana, wynosi 4—5000 ludzi w rannych i zabitych; nieprzyjaciel stracił pewno o połowę więcej; ze wszystkich pułków francuskich mamy jeńców, zaczem nieprzyjaciel ściągał do walki wszystkie rezerwy.

Wiédeń, 6. czerwca. *Litogr. koresp. austr.* pisze: Z *Raguzy* otrzymaliśmy pod dniem 4. b. m. następującą prywatną depeszę telegraficzną: Pod Klobuk przybyło 1600 Nizamów i 8000 Baszibozuków pod dowództwem Anzi Bega. Korienich spalony; twierdza Klobuk otrzymała odsiecz 3go czerwca, załogę zmienioną i zaopatrzono twierdzę w amunicyę i żywność. Klobuk oblegało 1500 ludzi między tymi 500 Czernogórców pod dowództwem Jowo Rakowa. Walka trwała długo, ale niebyła krwawą. Także pod Trebinią odparto powstańców. Wojska tureckie stanęły obozem pod Korenichem i oczekują przybycia Derwisza Baszy z Bilicy w 6000 Nizamu i 2000 Baszibozuków. Powstańcy i Czernogórcy są wielce przerażeni i niewielką okazują chęć do walki.

Wiédeń, 7. czerwca. *Oesterr. Zeitung* podaje następujące urzędowe depesze:

Medyolan, 4. czerwca. ($9^1/_2$ godz. wieczór.) Armia walczy w okolicy Medyolanu. Wielkie wzburzenie tłumów w Medyolanie. Armii ma się nieźle powodzić.

Medyolan, 4. czerwca. (10. godz. wieczór). Dziś była cały dzień bitwa pod Magentą; rezultat niewiadomy jeszcze. Tu w mieście było wieczorem groźne zbiegowisko; teraz spokojnie.

Tryest, 6. czerwca. Austryacki parapływ wojenny „Książę Eugeniusz" skonfiskował wczoraj w okolicy Pontebianche francuski okręt trzymasztowy „Rawil Nantes", który wiózł kawę z Kuby.

Paryż, 5. czerwca. *Monitor* oznajmia dziś, że w ciągu działań wojennych główna kwatera niezawsze znajduje się w pobliżu telegrafów, i przeto mogłyby wiadomości nadchodzić mniej regularnie. Niechaj tedy publiczność w braku doniesień urzędowych niedowierza wszelkim wiadomościom z jakiegokolwiek pochodziłyby źródła.

Londyn, 5go czerwca. Królowa otworzy parlament osobiście. — Jak donosi *Spectator* przyjedzie książę Paweł Esterhazy w specyalnej misyi z Wiédnia do Londynu.

Parma, 1. czerwca. Francuski konzul oświadcza, że pogłoska o mniemanem znieważeniu konzulatu jest oszczerstwem.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Petrowicz Ks., z Wołostkowa.

Hotel europejski: Br. Doliniański Sew., z Dolinian. — Wilczyński Wal., z Zakrynicza.

Hotel angielski: Kołaczkowski Ad., z Axmaniec. — Hr. Łoś, z Werchraty.

Do domu prywatnego: Wojtkowski Adolf, z Pieniak.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. czerwca.

PP. Abrahamowicz Józef, do Trójcy. — Borowski Maciej, do Hurka. — Br. Czechowicz Nap., do Stanisławowa. — Hr. Dzieduszycki Miecz., do Krakowa. — Gątkiewicz Mic., do Bohorodyczyna. — Grigorcze Alex., do Preskarny. — Jurski Konst., do Polski. — Kraszewski Stefan, na Wołyń. — Krajewski Nik., do Czech. — Nahujowski Jan, do Kropiwnik. — Ołonkowski Tad., do Leśniowiec. — Pierzchała Ig., do Brzeżan. — Hr. Rozwadowski Ant., do Drezna. — Sękowski Józef, do Wydrny. — Szeliski Kaz., do Rzeszowa. — Warnów Kon., do Jas. — Zboray Eman., c. k. porucznik, do Rzeszowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 7. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	324.18	+ 9.4°	77.9	północny	mi.	pochmurno
2. god. po poł.	325.12	+ 13.2°	71.2	„	sł.	„
10. god. wiecz.	325.56	+ 9.5°	80.9	„	„	„

Wieczór deszcz 0.‴0.

TEATR.

Dziś komedya niem. **„Eulenspiegel“** (Sowizrzał) w 4 aktach.
Jutro komedya polska: **„Niech jedzie na wieś.“**

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 8. czerwca

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 68.90. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 62.—; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier .—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi — —; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu — —; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 .—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 782 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 143.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiace: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 125.75. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 145.50. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —.—. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Kurs lwowski.

Dnia 8. czerwca.

		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	60	6	75
Dukat cesarski	„ „	6	73	6	90
Pólimperyał zł. rosyjski	„ „	11	55	11	85
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	24	2	32
Talar pruski	„ „	2	18	2	24
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	93	—	94	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	63	50	64	80
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	67	50	68	80

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 8. czerwca.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . wal. austr.	93	—
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	94	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	83¼

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 6. czerwca.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	58.—	58.50
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	68.70	68.80
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	62.—	62.25
dtto. „ 4½% za 100 zł.	53.50	53.75
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	300.—	305.—
„ 1839 „ 100 „	100.—	101.—
„ 1854 „ 100 „	104.50	105.—
Renty Como po 42 lir. austr.	13.—	13.50

B. Krajów koronnych

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar
Niższej Austryi	88.—	90.—
Węgier	62.—	62.50
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	59.—	60.—
Galicyi	62.—	62.50
Bukowiny	58.—	59.—
Siedmiogrodu	58.—	59.—
innych krajów koronnych	75.—	85.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	772.—	774.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	139.80	140.—
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	495.—	498.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1555 —	1558
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	208.50	209.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	119.50	120.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	122.—	122.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	74.—	75.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	347.—	349.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	150.—	160.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	93.—	94.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	89.—	90.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	75.—	76.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.50	100.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	72.25	72.50

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	94.—	94.50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	101.—	102.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	74.50	75.50
Salma 40 „ „	37.—	38.—
Palfiego 40 „ „	33.—	34.—
Clarego 40 „ „	34.—	35.—
St. Genois 40 „ „	35.—	36.—
Windischgrätza 20 „ „	21.50	22.50
Waldsteina 20 „ „	24.—	25.—
Keglevicha 10 „ „	12.—	12.50

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. polud.-niemieckiej waluty 5%	125.50	125.75
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	125.50	125.75
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	110.50	111.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	145.50	146.—
Paryż, za 100 franków 3%	57.80	58.—

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	6 zł.	85 cen.	6 zł.	87 cen.
Korona	19 „	90 „	19 „	94 „
Napoleondor	11 „	88 „	11 „	90 „
Rosyjski imperyał	11 „	85 „	11 „	87 „

KRONIKA.

(Broszura na pamiątkę bitwy pod Aspern.) Przy sposobności obchodzenia 50tej rocznicy bitwy pod Aspern wyszła w Wiedniu broszura pod tytułem: „Lew z pod Aspern,“ zawierająca szczegóły z tej bitwy i zestawienie ich z teraźniejszemi stosunkami. Autorem jej jest niejaki A. Silberstein, a przychód z przedaży egzemplarzów przeznaczono na korzyść rannych wojowników.

(Dobra i tania mapa Włoch północnych.) wyszła teraz w Wiedniu u Lechnera, sporządzona przez W. A. Neumanna w języku niemieckim, sławiańskim i węgierskim. Obejmuje cały obszar Padu (1 cal 3 mil geograficznych), i na te skalę pomniejszono ją z wielkiej sardyńskiej mapy jeneralnej, a sprawdzono według mapy c. k. sztabu jeneralnego. Cena jej wynosi 30 centów, a dochód czysty z przedaży egzemplarzów przeznaczono na korzyść rannych c. k. wojowników.

(Na mapę widowni bojowej we Włoszech) przez J. Perthes'a zapisało się już 56.000 abonentów — jak o tem Gazeta wiedeńska donosi. Z pod tłoczni wychodzi codzień 1500 do 2000 egzemplarzy, a zakład zamierza wkrótce sporządzić jeszcze inne dwie mapy całej doliny lombardzkiej na skalę dość wielką.

(Przyrząd telegraficzny na okrętach.) W Glasgowie wynalazł niejaki p. James Macnat nowy przyrząd telegraficzny działający za pomocą nacisku powietrza. W szczególności przydać się może do pojedyńczych sygnałów na okręcie i spiesznego podawania rozkazów kapitana sterowi okrętowemu i pracującym przy maszynie.

(Kowadło olbrzymie.) Dla sporządzenia dział Armstronga ulano w kuźnicy kowadło olbrzymie odpowiedne ogromnemu młotowi. Waży 450 cetnarów, i odlano je za jednym zachodem.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.*** Z c. k. galic. drukarni rządowej.